

Lea on raamatukogus mitmeid ameteid pidanud, olnud muu hulgas 7 aastat õppe-raamatukogu juhataja selle asutamisest 1958. a. ja seega allüksuse tegelik rajaja, 12 aastat (1965–1977) direktori asetäitja teaduslal, vastutades raamatukogu teadusliku ja metoodilise töö, seminaride ja teaduskonverentside korraldamise ning arvukate publikatsioonide trükkitoimetamise eest. Igas töös põhjaliku ja väga kohusetundlikuna tuli neis ameteis mõnigi kord pisaraid valada.

1977. a. sügisel sai Lea valida, millises raamatukogu osakonnas tööd jätkata. Ta otsustas kataloogimisosakonna liigitamissektori kasuks. Ei saa siinkohal mainimata jätta, et liigitajad ja kataloogijad on tema valikuga väga rahul. Lea muutus kiiresti “omaks” ning vanema kirjanduse (ilm. enne 1945. a.) märksõnastamine ja märksõnakataloogide hooldamine sai headesse kättesse. Kuigi raamatukogu on tänaseks jõudnud n.-ö. elektronkataloogi aega, on kaartkataloogid päris kindlasti veel üsna pikka aega meie fondide avamisel väga olulised.

Lea koostatud bibliograafianimestik “Tartu Ülikooli perioodikaväljaanded 1802–1940” (Tartu, 1983) on püsiva väärtusega teatmeteos.

Lea on hea sõber kolleegidele, kes tihti naudivad tema kõrke küpsetisi ja mõnusaid seenelkäike Kiidjärve metsades.

Lea seltskonda hindavad *tüdrukud*, s.t. Lea klassiõed Tartu 2. Keskkoolist. Kena on kuulda, et jälle on *tüdruketel* plaanis kokku saada. Ja kõik need *tüdrukud* on nii noored!

Kahel viimasel suvel on Lea pere osalenud projektis “Eesti talu õpetab eesti keelt” ja ta on juba olnud “suvevanaema” kümnele vene lapsele Ida-Virumaalt. Uutel suvedel jätkatakse täie innu ja hoolega. Noorte sõprade ring, kellega südamlilikud suhted kestavad, aina kasvab.

Lea ja tema pere südamesoojust jätkub peale oma lastelaste ja suvelaste ka Mäe nt. lastekodu noormehele, kellele tugipere väga oluline on.

Helgi Laanes

LEILI HANSMANN

50

Leili Hansmann, neiuna Unt, on sündinud 12. juunil 1949. aastal Valgamaal. Ta lõpetas Valgas keskkooli ja 1973. aastal Tartu Riikliku Ülikooli vene keele ja kirjanduse erialal.

Raamatukogu tööpõldu hakkas Leili kündma 1981. aastal toonase Eesti Põllumajanduse Akadeemia raamatukogus. Ülikooli raamatukogusse tuli ta tööle 1995. aastal, praegu töötab õppekirjanduse osakonnas.

Leili armastus ja rõõm on võõrkeeled. Praegu õpib ta teist aastat rootsi keelt, soome keele omandas Tartu Ülikooli täienduskoolituses, saades soome keele ja kultuuri õpetaja lisaeriala. Kõrgeima taseme testi sooritas ta Soomes Oulu Ülikoolis. Uus eriala on Leilile andnud tööd nii tõlgina kui ka Tartu linna giidina ning ta on sellel alal pälvinud tunnustuse.

Leili on mitmekülgsete huvidega, loeb palju. Lugejatega suhtlemisel on ta vaba ja nõuandev, kolleegina seltsiv ja otsekohene, analüüsib olukorda ja ütleb siis oma arvamuse. Leili on täiskasvanud tütre ja poja ema, suure Jaani abikaasa ja väikese Jaani vanaema.

Maret Vanamb

KIIRA SCHMIDT

60

Kiira Schmidt sündis 25. augustil 1939. a. Tartus apteekri perekonnas, *Neitsi* tähtkujus, kaks päeva pärast kurikuulsa Molotov-Ribbentropi pakti sõlmimist. Ema oli saksa gümnaasiumi haridusega noor daam ja ristiisa kohustused võttis enda kanda tulevane peaminister Jüri Uluots. Isa surm ja alanud sõda varjutasid paljutõotava alguse ning viisid Kiira koos ema ja vanaemaga 1944. a. Järvamaale. Seal, Järva-Jaani Mittetäielikus Keskkoolis saigi alguse tema koolitee. Jõudnud Tartusse tagasi, jätkusid Kiira õpingud tollases 4. (pärastises 10.) 7-klassilises koolis ja juba hiljem 2. keskkoolis. Aastail 1958–1964 õppis keeleandekas Kiira Tartu ülikoolis oma lemmikala — saksa filoloogiat ja, tundmata erilist huvi õpetajaameti vastu, asus tööle Eesti Põllumajanduse Akadeemia raamatukogus, kust

mõne aasta möödudes, 25. märtsil 1968 sai oma filoloogilistele huvidele enam sobiva, vanembibliograafi koha Tartu Ülikooli Raamatukogus peatselt omaette üksusena formeerivas reserv-vahetusfondi osakonnas. Töö selles nõukogude raamatukogunduse tüüpskeemis ettenähtud üksuses tähendas tegelikult üle 400 000 trükiüksuse sisaldava, peamiselt vanema, kuni 1941. aastani ilmunud eesti-, vene- ja võõrkeelse kirjanduse kogu läbitöötamist, s. t. suunamist kas põhifondi, varuks või vahetuseks teiste raamatukogudega. Külmad ja karmid töötingimused kütmata Aleksander Nevski kirikus Sõbra tänaval ei heidutanud tollast noort kollektiivi, vaid kasvasid huvi vanaraamatu vastu, mis sai väljenduse vanade eksliibriste ja raamatumärkide registreerimistöös ning kulmineerus suurejoonelise näitusena *Omandimärkidega köited TRÜ Teaduslikus Raamatukogus*. Kiira üks tegevusvaldkondi oli sel ajal muuseas ka välisvahetuse pidamine põhiliselt saksa raamatufirmadega.

Mõistes töösuuna vahetamise värskendavat toimet ja soovides seada sammud kaasaega, asus Kiira 1975. a. tööle raamatukogu metoodikaosakonda, kus kahe aasta möödudes tõusis osakonnajuhatajaks. Raamatukogus tehtav metoodiline töö oli tollal suunatud peale oma maja ka ülikooli allüksuste ja Eesti kõrgkoolide raamatukogude juhendamisele. Ja seegi töö laabus tõrgeteta.

Kuid nagu ütleb laulusalm: *Vana arm ei roosteta ...* Kiira astus oma elus veel ühe otsustava sammu (kuigi ametiskaalas tagasi) ning sai käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna vanemraamatukoguhoidjaks. Nüüd võis jätkuda juba varem alustatud vana ja haruldase raamatu uurimine ja kirjeldamine: *K. Morgensteri isiklik raamatukogu* (1970), *Karl Morgenstern und seine Privatbibliothek* (1994), *Saksa 17. sajandi trükkis Tartu Ülikooli Raamatukogus* (1997) jt. tööd. Töötulemusi tutvustasid esinemised konverentsidel.